

N E W S

Bijlage - Crisismaatregelen 2010

versie juni 2010

Inhoudstafel

1.	Inleiding	3
2.	De tijdelijke crisisarbeidsduurvermindering	4
2.1.	Inleiding	4
2.2.	Welke ondernemingen?	4
2.3.	Welke werknemers?	4
2.4.	Procedure	4
2.5.	Voordeel voor de werkgever.....	5
2.6.	Voordeel voor de werknemer	6
2.7.	Einde arbeidsovereenkomst	6
2.8.	DMFA aangifte	7
3.	Het crisistijds krediet	9
3.1.	Inleiding	9
3.2.	Welke ondernemingen?	9
3.3.	Welke werknemers?	12
3.4.	Procedure	12
3.5.	Voordeel voor de werkgever.....	15
3.6.	Voordeel voor de werknemer	15
3.7.	Einde arbeidsovereenkomst	15
3.8.	Bijzondere maatregelen	16
3.9.	DMFA aangifte	16
4.	Tijdelijke werkloosheid voor bedienden	17
4.1.	Inleiding	17
4.2.	Welke ondernemingen?	17
4.3.	Welke werknemers?	17
4.4.	Procedure	17
4.5.	Voordeel voor de werkgever.....	18
4.6.	Voordeel voor de werknemer	19
4.7.	Einde van de arbeidsovereenkomst	20
4.8.	DMFA aangifte	21
5.	Herstructureringskaart.....	22
5.1.	Inleiding	22
5.2.	Welke ondernemingen?	22
5.3.	Welke werknemers?	22
5.4.	Procedure	22
5.5.	Voordeel voor de werkgever.....	22
5.6.	Voordeel voor de werknemer	23
5.7.	Einde arbeidsovereenkomst	23
6.	Crisispremie voor arbeiders	24
6.1.	Welke werknemers	24
6.2.	Procedure	24
6.3.	Voordeel voor de werknemer	24
6.4.	Wie betaalt de crisispremie	25
7.	Bondige schematische voorstelling	30

Wet houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis

Op 25 juni 2009 werd in het Belgisch Staatsblad de wet houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis gepubliceerd. Deze wet bevat vier uitzonderlijke maatregelen die in de huidige crisisperiode toelaten de arbeidsprestaties tijdelijk te verminderen waardoor men zoveel mogelijk ontslagen hoopt te vermijden. De wet diverse bepalingen van 30 december 2009 past de oorspronkelijke wet hier en daar aan en voegt een vijfde crisismaatregel toe. In deze publicatie wordt meer informatie gegeven over deze vijf maatregelen, zijnde:

1. De tijdelijke crisisarbeidsduurvermindering
2. Het crisistijdskrediet
3. Tijdelijke werkloosheid voor bedienden
4. Herstructureringskaart
5. Crisispremie voor arbeiders

Verwijzing:

- *Wet 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, BS 25 juni 2009, 43728.*
- *KB 28 juni 2009 tot bepaling van de modaliteiten die moeten gevolgd worden door een onderneming om te bewijzen dat ze beantwoordt aan de criteria van een onderneming in moeilijkheden in de zin van artikel 14, § 4, van de wet van 19 juni 2009 houdende, BS 6 juli 2009, 45888.*
- *KB 28 juni 2009 tot vaststelling van de voorwaarden en de nadere regels met betrekking tot de uitbetaling van een crisisuitkering wegens schorsing van de arbeidsovereenkomst voor bedienden, BS 6 juli 2009, 45889.*
- *KB 28 juni 2009 tot uitvoering van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, BS 6 juli 2009, 45890.*
- *KB 28 juni 2009 tot uitvoering van titel 3 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, BS 6 juli 2009, 45894.*
- *KB 31 juli 2009 tot bepaling van het criterium tot erkenning als onderneming in moeilijkheden op basis van een daling van de bestellingen in uitvoering van artikel 14, § 4, tweede lid, van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, BS 12 augustus 2009, 52913.*
- *KB 31 juli 2009 tot vaststelling van de bijzondere regels van basisloonberekening voor de toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op de werknemers waarop tijdens de referteperiode een vermindering van de arbeidstijd van toepassing is krachtens de titels 1 en 2 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, BS 24 augustus 2009, 56383.*
- *KB 10 september 2009 tot uitvoering van artikel 19 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis inzake beroepsziekten, BS 29 september 2009, 65135.*
- *Wet 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, BS 31 december 2009, 82925.*
- *KB 30 december 2009 tot wijziging van het KB van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers, BS 31 december 2009, 82987.*
- *KB 11 februari 2010 betreffende de uitvoering van artikel 153, § 2, van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, betreffende de erkenning als onderneming in moeilijkheden van de ondernemingen met minder dan 10 werknemers, BS 16 februari 2010, tweede uitgave, 9394.*
- *KB 15 februari 2010 tot uitvoering van artikel 154 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, betreffende de crisispremie, BS 19 februari 2010, derde uitgave, 12375.*
- *Wet 28 april 2010 houdende diverse bepalingen, BS 10 mei 2010, 25776.*
- *Wet 19 mei 2010 houdende fiscale en diverse bepalingen, BS 28 mei 2010, 32359.*
- *KB 13 juni 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 februari 2010 tot uitvoering van artikel 154 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, betreffende de crisispremie, BS 23 juni 2010, 38902.*

1. Inleiding

De regering heeft vijf maatregelen genomen tegen de economische crisis. Door deze maatregelen krijgen ondernemingen de mogelijkheid om de arbeidsprestaties van hun werknemers tijdelijk te verminderen. Werkgevers kunnen op deze manier de personeelskosten naar beneden halen en daarenboven zoveel mogelijk ontslagen trachten te voorkomen.

De maatregelen dienen opgesplitst te worden in vier groepen. De eerste maatregel geldt voor alle ondernemingen. De tweede en derde maatregel gelden enkel voor ondernemingen in moeilijkheden. De vierde maatregel is van toepassing op ondernemingen die werknemers in dienst nemen die ontslagen werden ten gevolge van het faillissement, sluiting of vereffening van hun onderneming. De laatste maatregel geldt voor arbeiders ontslagen tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010.

Het gaat om tijdelijke maatregelen die in werking treden op 25 juni 2009 en oorspronkelijk eindigden op 31 december 2009 (één uitzondering op de inwerkingtreding: de maatregelen m.b.t. de herstructureringskaart treden in werking op 1 juli 2009). Een gunstig advies van de NAR leidde ertoe dat de federale regering in december 2009 heeft beslist om de anticrisismaatregelen te verlengen tot 30 juni 2010.

Gezien de blijvende crisis werd een tweede verlenging van de crisismaatregelen goedgekeurd waardoor de maatregelen van kracht blijven tot 30 september 2010. Daarna zijn de maatregelen verlengbaar via in ministerraad overlegd koninklijk besluit na advies van de Nationale Arbeidsraad.

Hieronder geven wij u een uitgebreid overzicht van de desbetreffende maatregelen.

2. De tijdelijke crisisarbeidsduurvermindering

2.1. Inleiding

De eerste maatregel betreft een collectieve arbeidsduurvermindering die kan worden toegepast op alle werknemers van een onderneming of op een bepaalde categorie van werknemers uit de onderneming. De werkgever kan de arbeidsduur verminderen met 1/4 of 1/5. Er bestaat tevens de mogelijkheid om de arbeidsduurvermindering gepaard te laten gaan met de invoering van een 4-dagenweek. Werkgevers die dergelijke arbeidsduurvermindering in hun onderneming invoeren, kunnen aanspraak maken op een vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen.

Deze maatregel lijkt sterk op de bestaande RSZ-vermindering in het kader van de collectieve arbeidsduurvermindering en invoering van de 4-dagenweek, maar heeft als drie grote verschillen dat de crisismaatregel:

- slechts tijdelijk is;
- voorziet in verhoogde RSZ-verminderingen;
- voorziet in een verplichte looncompensatie voor de werknemer.

2.2. Welke ondernemingen?

De tijdelijke crisisarbeidsduurvermindering kan worden ingevoerd door werkgevers die onder de CAO-wet vallen en door de autonome overheidsbedrijven (Belgacom, NMBS Holding, De Post, Belgocontrol en het Fonds voor Spoorweginfrastructuur). Autonome gemeente- en provinciebedrijven komen niet in aanmerking. Dit is de enige voorwaarde die gesteld wordt om aanspraak te kunnen maken op een vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen. Als onderneming dient men dus niet aan te tonen dat men in moeilijkheden verkeert om gebruik te kunnen maken van deze maatregel.

2.3. Welke werknemers?

De collectieve arbeidsduurvermindering kan zowel door voltijders als door deeltijders worden toegepast. De maatregel geldt zowel voor arbeiders als voor bedienden. Het betreft een collectieve maatregel, welke van toepassing kan worden verklaard op de ganse onderneming of op een deel van de onderneming.

2.4. Procedure

2.4.1. Invoering via ondernemings-CAO

De tijdelijke arbeidsduurvermindering kan enkel worden ingevoerd in de onderneming door middel van een ondernemings-CAO. Dit betekent dat elke onderneming, zelfs indien er geen vakbondsafvaardiging aanwezig is, een beroep dient te doen op een vakbondssecretaris om de ondernemings-CAO tot stand te laten komen.

Dergelijke ondernemings-CAO moet zeker volgende zaken vermelden:

- uitdrukkelijke vermelding dat ze is gesloten in het kader van Titel 1 - Tijdelijke crisisaanpassing van de arbeidsduur – van de wet;

- op wie de arbeidsduurvermindering van toepassing is (hetzij de voltallige onderneming, hetzij een specifieke categorie van werknemers);
- de begin- en einddatum van de tijdelijke aanpassing van de arbeidsduur;
- looncompensatie (cfr. infra);
- bij de invoering van de vierdagenweek wordt de wekelijkse arbeidsregeling duidelijk vermeld.

2.4.2. Kopie aan Toezicht Sociale Wetten

Binnen de maand die volgt op de ondertekening van de CAO, bezorgt de werkgever daarvan een kopie aan het bevoegd directiehoofd van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO).

2.4.3. Neerlegging CAO

De ondernemings-CAO moet worden neergelegd ter griffie van de Directie collectieve arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO, Eurostation II, Ernest Bleroststraat 1, 1070 Brussel).

2.4.4. Vanaf 1 januari 2010: verlenging van in 2009 afgesloten ondernemings-CAO's

Doordat de Federale regering besliste de anticrisismaatregelen te verlengen tot 30 juni 2010 dient men na te kijken op welke manier de ondernemings-CAO werd opgesteld.

- werd de CAO opgesteld tot het einde van de geldigheidsduur van de anticrisismaatregelen, dan dient men geen verdere actie meer te ondernemen. De CAO blijft zijn geldigheidsduur behouden.
- werd de CAO daarentegen gesloten voor een bepaalde tijd (bv. tot en met 31 december 2009), dan zal er steeds een nieuwe CAO moeten gesloten worden. Bij een eenvoudige voortzetting zonder inhoudelijke wijzigingen, volstaat het dat de nieuwe CAO verwijst naar de vorige CAO en een nieuwe einddatum voorziet.

2.5. Voordeel voor de werkgever

De werkgever kan de arbeidsduur tijdelijk verminderen met 1/4 of 1/5, waardoor de loonkost verlaagt.

Daarenboven kan hij rekenen op een vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen voor de werknemers die hun arbeidsduur verminderen op basis van deze maatregel. Het gaat om onderstaande verminderingen:

Arbeidsduurvermindering	RSZ-vermindering per kwartaal per werknemer
Vermindering 1/5	600 EUR
Vermindering 1/4	750 EUR
Vermindering 1/5 en 4 dagenweek	1.000 EUR
Vermindering 1/4 en 4 dagenweek	1.150 EUR

In geval van toepassing van de combinatie van de arbeidsduurvermindering met de invoering van een 4-dagenweek, zijn hogere RSZ-verminderingen van toepassing. Deze gelden echter alleen voor de voltijdse werknemers. De werkgever kan voor zijn deeltijdse werknemers alleen aanspraak maken op de RSZ-vermindering van 600 of 750 EUR per kwartaal.

In tegenstelling tot de huidige doelgroepverminderingen, die aanvangen in het kwartaal volgend op de invoering van de maatregel, geniet de werkgever in het kader van de crisisarbeidsduurvermindering een vermindering van de RSZ-werkgeversbijdragen vanaf het kwartaal van invoering van het stelsel van de tijdelijke aanpassing van de arbeidsduur.

Zoals bij elke doelgroepvermindering, wordt het bedrag van de vermindering geproorateerd overeenkomstig de tewerkstellingsgraad van de werknemer in kwestie gedurende dat kwartaal (zoals deeltijdse werknemers en werknemers die in dienst komen of uit dienst gaan in dat kwartaal).

2.6. Voordeel voor de werknemer

2.6.1. Looncompensatie

Tijdens de tijdelijke arbeidsduurvermindering ontvangt de werknemer van de werkgever een looncompensatie. Ten minste 3/4 van de vermindering van RSZ-werkgeversbijdragen moet door de werkgever gebruikt worden om het loonverlies van de werknemers te compenseren. Het deeltijdse loon inclusief de looncompensatie mag evenwel niet meer bedragen dan 100% van het voorgaande voltijdse salaris.

Arbeidsduurvermindering	RSZ-vermindering per kwartaal per werknemer	Minimale looncompensatie per maand per werknemer
Vermindering 1/5	600 EUR	150 EUR
Vermindering 1/4	750 EUR	187,50 EUR
Vermindering 1/5 en 4 dagenweek	1.000 EUR	250 EUR
Vermindering 1/4 en 4 dagenweek	1.150 EUR	287,50 EUR

Opgelet: deze looncompensatie wordt door de RSZ beschouwd als loon waarop sociale zekerheidsbijdragen moeten worden berekend!

Deze looncompensatie is uitgesloten uit de berekeningsbasis voor het vakantiegeld. De uitsluiting geldt zowel voor arbeiders als bedienden, en zowel bij in als uitdienst.

2.6.2. Statuut werknemer

De werknemer die vóór de vermindering van de arbeidsduur een voltijdse arbeidsovereenkomst had, blijft gedurende de verminderde arbeidsprestaties als voltijder beschouwd worden.

Deze anti-crisismaatregel heeft tevens geen invloed wat betreft de jaarlijkse vakantie. Zij wordt gelijkgesteld zowel voor het vakantiegeld als de vakantie duur. Daarnaast dient er tevens geen decemberafrekening te worden toegepast.

2.7. Einde arbeidsovereenkomst

Indien de arbeidsovereenkomst door de werkgever een einde neemt tijdens deze tijdelijke arbeidsduurvermindering, dient men voor de berekening van de opzeggingsvergoeding rekening te houden met het loon waarop de werknemer aanspraak had kunnen maken indien zijn arbeidsduur niet was aangepast.

2.8. DMFA aangifte

De doelgroepvermindering kan enkel gecumuleerd worden met de structurele vermindering en met geen enkele andere doelgroepvermindering.

De arbeidsduur van de voltijdse maatman zowel vóór als na de invoering van het stelsel van crisis arbeidsduurvermindering moet worden meegedeeld in een apart scherm van de webapplicatie of in een apart functioneel blok.

Onder “arbeidsduur” verstaat men de normale (1), gemiddelde (2) wekelijkse arbeidsduur van de werknemers.

In de aangifte moet bij de karakteristieken van de tewerkstellingslijn ook het gemiddeld aantal uren per week van de werknemer (Q) en de voltijdse maatman (S) worden ingevuld. Het gaat om de normale, gemiddelde wekelijkse arbeidsduur, verhoogd met de betaalde uren inhaalrust (3) ingevolge een klassieke regeling tot vermindering van de arbeidsduur. In sommige gevallen, bijvoorbeeld in de bouwsector (PC 124), zal S dus verschillen met de arbeidsduur van de voltijdse maatman.

Dit aantal zal na de invoering van de tijdelijke arbeidsduurvermindering steeds kleiner zijn dan voordien, zodat er steeds een nieuwe tewerkstellingslijn moet begonnen worden (want andere Q en S en eventueel ook ander arbeidsregime).

Voorbeeld 1:

Een werkgever waarvan de voltijdse maatman een arbeidsduur heeft van 38 uur/week ($S = 38$), stapt in het systeem van een tijdelijke arbeidsduurvermindering van $1/4^{\text{de}}$. De arbeidsduur vermindert dus naar 28,5 uur/week ($S = 28,5$).

Voorbeeld 2:

Een werkgever in de bouw waarvan de voltijdse maatman een arbeidsduur heeft van 38 uur/week en waarvan het personeel een aantal arbeidsduurverminderingdagen heeft betaald op het moment van recuperatie ($S = 40$), stapt eveneens in het systeem van een tijdelijke arbeidsduurvermindering van $1/4^{\text{de}}$. De arbeidsduur vermindert dus ook naar 28,5 uur/week ($S = 30,5$).

De datum van inwerkingtreding en beëindiging van het stelsel moet eveneens worden meegedeeld.

Vermits op het moment van publicatie van de betreffende wet het glossarium voor het 2de kwartaal 2009 reeds afgesloten was, zal de RSZ een noodprocedure uitwerken waarbij de werkgever die dit wenst, in afwachting van de aanpassing van het glossarium voor het 3de kwartaal 2009, voor de DmfA van het 2de kwartaal 2009 toch al van de vermindering kan genieten en dit op eigen verantwoordelijkheid. Zodra deze procedure op punt staat zullen de modaliteiten ervan bekendgemaakt worden.

(1) Normaal betekent rekening houdend met de theoretische gemiddelde wekelijkse arbeidsduur, dus zonder rekening te houden met de gepresteerde overuren, en ongeacht eventuele afwezigheden wegens ziekte, tijdelijke werkloosheid, gewettigde of ongewettigde afwezigheid,... In feite is dit de arbeidsduur die staat in de arbeidsovereenkomst of de eventuele aanpassingen daarvan.

(2) Gemiddeld betekent het gemiddelde van de arbeidscyclus die een afgesloten geheel vormt, samengesteld uit te werken dagen en rustdagen, en die zich volgens eenzelfde patroon herhaalt. In geval van flexibele arbeidsregelingen kan deze cyclus zich uitstrekken over twaalf maanden.

(3) Zowel voor de werknemer als voor de maatpersoon wordt rekening gehouden met uren inhaalrust ingevolge een “klassieke” regeling tot vermindering van de arbeidstijd, indien het gaat om inhaalrust die betaald wordt op het moment dat hij opgenomen wordt. De eventuele uren inhaalrust van de tijdelijke arbeidsduurvermindering wordt hier niet meegerekend.

3. Het crisistijdskrediet

3.1. Inleiding

Naast de hierboven beschreven nieuwe tijdelijke RSZ-bijdragevermindering bevat de wet ook nog twee maatregelen die specifiek zijn voorbehouden aan ondernemingen in moeilijkheden die gebonden zijn door een sectorale CAO, een ondernemings-CAO of een ondernemingsplan.

De eerste maatregel betreft een individuele tijdelijke vermindering van de arbeidsprestaties, ook het crisistijdskrediet genoemd. Deze nieuwe vorm van tijdelijke individuele vermindering van de arbeidsprestaties staat los van de bestaande formules van het gewone tijdskrediet. Er gelden in tegenstelling tot het gewone tijdskrediet dan ook geen voorwaarden inzake anciënniteit, leeftijd en tewerkstelling. Ook de 5 % drempel is in casu niet van toepassing.

De maatregel voorziet dat werkgever en werknemer op basis van een onderling akkoord kunnen overeenkomen om de arbeidsduur met 1/5 of 1/2 te verminderen voor een periode van minimum 1 en maximum 6 maanden.

3.2. Welke ondernemingen?

In tegenstelling tot de eerste maatregel die van toepassing is op alle werkgevers die onder de CAO-wet vallen en op autonome overheidsbedrijven, is het crisistijdskrediet enkel van toepassing op ondernemingen erkend als "ondernemingen in moeilijkheden".

Autonome overheidsbedrijven worden in tegenstelling tot de eerste maatregel niet in het toepassingsgebied opgenomen. Dergelijke ondernemingen kunnen immers niet als onderneming in moeilijkheden erkend worden.

Bovendien moeten de ondernemingen in moeilijkheden gebonden zijn door een specifieke CAO of bij ontstentenis hiervan door een ondernemingsplan.

3.2.1. Ondernemingen in moeilijkheden

Ondernemingen in moeilijkheden zijn:

- Ofwel ondernemingen met een substantiële daling van de omzet of productie van minimum 15% (i.p.v. 20% in 2009)*. Er is sprake van een substantiële daling wanneer de omzet of de productie minstens 15% (i.p.v. 20% in 2009)* lager is dan de omzet of productie in hetzelfde kwartaal van het jaar voordien. Deze daling moet zich bovendien voordoen in één van de vier kwartalen die het gebruik van de crisismaatregelen voorafgaan. Vindt de daling plaats in het laatste van de vier kwartalen, dan moet de dalende trend zich verderzetten in de daaropvolgende kwartalen die de crisismaatregelen voorafgaan (zie voorbeeld hierna).

Voorbeeld:

Een onderneming wenst gebruik te maken van betrokken crisismaatregelen in het 3de kwartaal 2009. Dit kan slechts wanneer in één van volgende kwartalen een daling van de omzet of productie van minimum 20%* heeft plaatsgevonden:

Daling van minstens 20%* van de omzet of productie	In vergelijking met
2 ^{de} kwartaal 2009	2 ^{de} kwartaal 2008
1 ^{ste} kwartaal 2009	1 ^{ste} kwartaal 2008
4 ^{de} kwartaal 2008	4 ^{de} kwartaal 2007
3 ^{de} kwartaal 2008	3 ^{de} kwartaal 2007

Vindt de daling plaats in het 3de kwartaal 2008 (het laatste kwartaal), dan moet deze daling zich verderzetten in het 4de kwartaal 2008 en in het 1ste en 2de kwartaal 2009 wil men beschouwd kunnen worden als een onderneming in moeilijkheden.

- Ofwel ondernemingen die, tijdens het kwartaal voorafgaand aan het kwartaal tijdens het welke het “crisisformulier” aan de RVA wordt betekend, een aantal dagen kent van tijdelijke werkloosheid voor arbeiders wegens economische redenen van ten minste 20% t.o.v. het globaal aantal aan de RSZ aangegeven dagen (van alle werknemers).

Voorbeeld:

Een onderneming wenst gebruik te maken van betrokken crisismaatregelen in het 3de kwartaal 2009. Dit kan slechts wanneer in het 2de kwartaal 2009 (in de veronderstelling dat het “crisisformulier” in het 3de kwartaal 2009 naar de RVA zal worden verstuurd) het aantal dagen tijdelijke werkloosheid om economische redenen voor arbeiders minstens 20% bedraagt t.o.v. het totaal aantal aangegeven dagen aan de RSZ in dat kwartaal.

- Ofwel de onderneming die tijdens één van de vier kwartalen die het gebruik van de crisismaatregel voorafgaan, een substantiële daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009)* van de bestellingen aantonen en dit in vergelijking met hetzelfde kwartaal van het jaar voordien.

Als deze daling niet voortvloeit uit het laatste kwartaal van de vier kwartalen voorafgaand aan het gebruik van de vermindering van de arbeidsprestaties om het hoofd te bieden aan de crisis, dan moet de dalende trend in het of de daaropvolgende kwarta(a)l(en) bevestigd worden voorafgaand aan het gebruik van de vermindering van de arbeidsprestaties om het hoofd te bieden aan de crisis.

De daling moet betrekking hebben op alle bestellingen van de onderneming. Ze moet bekomen worden door een weging in functie van de belangrijkheid van de diverse bestellingen en aanleiding geven tot een daaraan gerelateerde daling aan productieve arbeidsuren van de werknemers.

De daling moet bewezen worden aan de hand van een gedocumenteerd dossier (zie verder).

* Vanaf 1 januari 2010 wordt de daling van de omzet of de bestellingen of het productieverlies van 20 % ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar versoepeld tot 15 % ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van 2008.

De versoepeling geldt NIET voor ondernemingen die een beroep doen op het aantal dagen tijdelijke werkloosheid.

Voorbeeld:

Een onderneming wenst in het tweede kwartaal van 2010 voor het eerst gebruik te maken van betrokken crisismaatregel. Dit kan slechts wanneer in het eerste kwartaal van 2010 een daling van productie, omzet of bestellingen van minstens 15% heeft plaats gevonden ten opzichte van het eerste kwartaal van 2008.

3.2.2. Bewijs van onderneming in moeilijkheden

Wanneer de onderneming haar ondernemingsplan via een aangetekende brief bezorgt aan de directeur-generaal van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO, moet zij het bewijs leveren dat zij voldoet aan één van bovenstaande criteria van “onderneming in moeilijkheden” (zie 3.2.1.).

Hiervoor moet de onderneming het RVA-document “CRISISWET-1 (2010)” gebruiken. Met dat document zal zij ook aan de RVA bewijzen dat ze aan de criteria van “onderneming in moeilijkheden” heeft voldaan.

- Daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009)* van de omzet
Wanneer de onderneming voor de referteperiode een substantiële daling van 20%* van de omzet inroept, moet ze deze daling bewijzen via het RVA-document “CRISISWET-1 (2010)”. Bovendien moet ze daar nog de BTW-aangiften van de betrokken kwartalen aan toevoegen.
- Daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009) * van de productie
Wanneer de onderneming voor de referteperiode een substantiële daling van 20% van zijn productie inroept, moet zij dit eveneens bewijzen via het RVA-document “CRISISWET-1 (2010)”. Ook daar moet ze nog de BTW-aangiften van de betrokken kwartalen aan toevoegen.

Bovendien moet de substantiële daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009)* van de productie bewezen worden door de indiening van een dossier. Dit dossier bevat naast de BTW-aangiften van alle betreffende kwartalen alle documenten die de vereiste daling inzake productie aantonen en de gevolgde berekeningswijze toelichten, zoals boekhoudkundige stukken en verslagen overgemaakt aan de ondernemingsraad.

- Tijdelijke werkloosheid van minstens 20% van het globaal aantal aan de RSZ aangegeven dagen
Wanneer de onderneming voor de referteperiode de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen voor werklieden van ten minste 20 % van het globaal aantal aan de RSZ aangegeven dagen inroept, moet zij het bewijs daarvan leveren door een verklaring op eer, gebruik makend van het RVA-document “CRISISWET-1 (2010)”.
- Daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009)* van de bestellingen
Wanneer de onderneming voor de referteperiode een substantiële daling van 20% van de bestellingen inroept, moet zij dit eveneens bewijzen via het RVA-document “CRISISWET-1 (2010)”. Ook daar moet ze nog de BTW-aangiften van de betrokken kwartalen aan toevoegen.

Bovendien moet de substantiële daling van 15% (i.p.v. 20% in 2009) van de bestellingen bewezen worden door de indiening van een dossier. Dit dossier bevat naast (ten indicatieven titel) de BTW-aangiften van alle betreffende kwartalen, alle documenten die de vereiste daling inzake bestellingen aantonen en de gevolgde berekeningswijze toelichten, zoals boekhoudkundige stukken en verslagen overgemaakt aan de ondernemingsraad.

* Vanaf 1 januari 2010 wordt de daling van de omzet of de bestellingen of het productieverlies van 20 % ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar versoepeld tot 15 % ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van 2008.

De versoepeling geldt NIET voor ondernemingen die een beroep doen op het aantal dagen tijdelijke werkloosheid.

3.2.3. Gebonden door CAO of ondernemingsplan

Naast de voorwaarde dat de onderneming “in moeilijkheden” moet zijn, moet de onderneming gebonden zijn door een sectorale CAO, een ondernemings-CAO of een ondernemingsplan voor de uitvoering van de crisismaatregelen (zie verder).

3.3. Welke werknemers?

Het crisistijdscrediet is een individuele vorm van arbeidsduurvermindering waarbij enkel de voltijdse arbeiders en bedienden de arbeidsprestaties kunnen verminderen met 1/5 of 1/2. Deeltijdse werknemers kunnen bijgevolg geen gebruik maken van het crisistijdscrediet.

3.4. Procedure

Alvorens de werknemer in crisistijdscrediet kan gaan, moeten er een aantal stappen worden uitgevoerd:

- Vooreerst moet de onderneming gebonden zijn door ofwel een sectorale CAO, ofwel een ondernemings-CAO ofwel een ondernemingsplan;
- Minstens 14 dagen vóór het begin van het crisistijdscrediet, moet de werkgever aan de RVA het bewijs leveren dat het een onderneming in moeilijkheden is, gebonden door een CAO of ondernemingsplan;
- Ten vroegste 14 dagen na de kennisgeving aan de RVA, moet de werkgever met de werknemer een individuele arbeidsovereenkomst afsluiten.

3.4.1. Opmaak CAO of ondernemingsplan

a. Sectorale CAO

Binnen een week na de inwerkingtreding van de wet kan het bevoegde paritair comité een sectorale CAO sluiten met betrekking tot de invoering van het crisistijdscrediet of de tijdelijke werkloosheid voor bedienden.

b. Ondernemings-CAO

b.1. Ondernemingen met vakbondsafvaardiging

Indien het bevoegde paritair comité binnen de week na de inwerkingtreding van de wet geen sectorale CAO heeft gesloten, kunnen de ondernemingen met een syndicale delegatie onderhandelingen opstarten om hierover een ondernemings-CAO te sluiten.

De onderhandelingen dienen echter afgerond te zijn binnen de 2 weken na de opstart ervan. De termijn van 2 weken start bij de formele uitnodiging van de syndicale delegatie.

Indien de werkgever met de vakbondsafvaardiging niet tot een akkoord komt, kan de werkgever alsnog een beroep doen op het ondernemingsplan om de desbetreffende maatregelen in te voeren.

b.2. Ondernemingen zonder vakbondsafvaardiging

Indien het bevoegde paritair comité binnen de week na de inwerkingtreding van de wet geen sectorale CAO heeft gesloten, kunnen de ondernemingen zonder een syndicale afvaardiging:

- Ofwel een ondernemingsplan opstellen;
- Ofwel onderhandelingen met vakbondssecretarissen opstarten om een ondernemings-CAO te sluiten.

c. Ondernemingsplan

Als er geen sectorale of ondernemings-CAO is afgesloten, kunnen ondernemingen een beroep doen op een ondernemingsplan.

Volgende bedrijven kunnen een beroep doen op een ondernemingsplan:

- Ondernemingen met een syndicale afvaardiging waarbij de onderhandelingen na 2 weken niet hebben geleid tot het opstellen van een ondernemings-CAO;
- Ondernemingen zonder syndicale afvaardiging.

3.4.2. Inhoud CAO of ondernemingsplan

De CAO of het ondernemingsplan moet minstens het volgende vermelden:

- dat het document is opgemaakt in het kader van Titel 2 - Tijdelijke crisismaatregelen tot aanpassing van het arbeidsvolume – van de wet;
- op welke van beide tijdelijke crisismaatregelen het document betrekking heeft (crisistijdscrediet of tijdelijke werkloosheid voor bedienden);
- welke de maatregelen zijn tot maximaal behoud van de tewerkstelling;
- Indien de CAO of het ondernemingsplan betrekking heeft op de maatregel van de tijdelijke werkloosheid voor bedienden, moeten ook volgende zaken vermeld worden:
  - het bedrag van het supplement dat aan de bedienden zal worden toegekend wanneer zij zich in een periode van werkloosheid bevinden;
  - de duurtijd van de volledige en gedeeltelijke schorsing van de arbeidsovereenkomst.

3.4.3. Neerlegging / overmaking van CAO of ondernemingsplan aan de FOD WASO

De CAO of het ondernemingsplan moet worden neergelegd ter griffie van de Directie collectieve arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO, Eurostation II, Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel).

Bij het afsluiten van een ondernemingsplan moeten bovendien een aantal extra stappen worden gezet alvorens het bindende kracht heeft t.a.v. de werkgevers en werknemers in de onderneming:

- Het plan dient opgestuurd te worden naar de Directeur-generaal van de dienst "Collectieve Arbeidsbetrekkingen" van de FOD WASO (Eurostation II, Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel). Dit gebeurt per aangetekend schrijven en bevat tevens een gemotiveerde aanvraag alsook het bewijs dat zij voldoet aan één van de criteria van onderneming in moeilijkheden (zie 3.2.2.);
- De Directeur-generaal legt het ondernemingsplan onmiddellijk voor aan een commissie. Deze bestaat uit 5 leden van de representatieve vakbonden, 5 leden van de werkgeversorganisaties en 3 leden die benoemd zijn door de Ministerraad;
- Binnen de 2 weken na ontvangst neemt de commissie een gemotiveerde beslissing;
- De commissie maakt haar beslissing over aan de Directeur-generaal die ze vervolgens overmaakt aan de onderneming.

3.4.4. RVA inlichten en de nodige formulieren overmaken

Ten minste 14 dagen vóór de effectieve toepassing van het crisistijdscrediet moet de werkgever het bevoegde werkloosheidsbureau (RVA) inlichten. Hij doet dit door middel van het RVA-document "CRISISWET-1 (2010)" dat hij aangetekend verstuurt en waarbij hij bewijst dat de onderneming een onderneming in moeilijkheden is en dat hij gebonden is door een CAO of een ondernemingsplan.

3.4.5. Afsluiten van een individuele arbeidsovereenkomst met de werknemer

Tot slot moet het crisistijdscrediet voorwerp uitmaken van een individuele overeenkomst tussen de werkgever en de werknemer. Hiervoor wordt een schriftelijke bijlage bij de arbeidsovereenkomst opgemaakt, zodat er een deeltijdse arbeidsovereenkomst ontstaat.

In deze bijlage worden de begin- en einddatum van de prestatievermindering vastgelegd, alsook de nieuwe arbeidsregeling en het nieuwe werkrooster.

De overeenkomst kan worden hernieuwd voor zover op het ogenblik van de hernieuwing de onderneming nog steeds in moeilijkheden is.

3.4.6. Vanaf 1 januari 2010: verlenging van een in 2009 afgesloten ondernemings-CAO of ondernemingsplan

a. OndernemingsCAO

Doordat de Federale regering besliste de anticrisismaatregelen te verlengen tot 30 juni 2010 dient men na te kijken hoe de ondernemings-CAO werd opgesteld.

- Werd de CAO opgesteld tot het einde van de geldigheidsduur van de anticrisismaatregelen, dan dient men geen verdere actie meer te ondernemen. De CAO blijft zijn geldigheidsduur behouden.
- Werd de CAO daarentegen gesloten voor een bepaalde tijd (bv. tot en met 31 december 2009), dan zal er steeds een nieuwe CAO moeten gesloten worden. Bij een eenvoudige voortzetting zonder inhoudelijke wijzigingen, volstaat het dat de nieuwe CAO verwijst naar de vorige CAO en een nieuwe einddatum voorziet.

b. Ondernemingsplan

b.1. Automatische verlenging

De duurtijd van een ondernemingsplan wordt automatisch verlengd indien:

- De werkgever op 31 december 2009 is gebonden door een geldig ondernemingsplan;
- Het ondernemingsplan een geldigheidsduur vermeldt die verder gaat dan 31 december 2009. (bv de geldigheidsduur is verbonden aan de geldigheidsduur van de maatregelen)

De FOD WASO deelde tevens mij dat ondernemingen die gebonden zijn door dergelijke plannen nog een schrijven mogen ontvangen dat de verlenging bevestigt.

b.2. Verlenging op aanvraag

Ondernemingen die daarentegen uitdrukkelijk als einddatum van hun ondernemingsplan 31 december 2009 hadden ingeschreven, kunnen tevens een verlenging krijgen indien zij:

- op 31 december 2009 gebonden zijn door een geldig ondernemingsplan;
- een aangetekend schrijven richten naar de Directeur- Generaal van de dienst Collectieve arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO;
- Zij de gewenste einddatum van het plan uitdrukkelijk vermelden.

Deze ondernemingen ontvangen tevens een goedkeuringsbevestiging van de FOD WASO.

c. Individuele arbeidsovereenkomst

De individuele arbeidsovereenkomst zal moeten aangepast worden via een bijlage aan de arbeidsovereenkomst met vermelding van de nieuwe einddatum van de verminderde prestaties.

3.5. Voordeel voor de werkgever

Als werkgever is men in de mogelijkheid de arbeidsduur tijdelijk te verminderen met 1/5 of 1/2, waarbij het loon evenredig wordt verlaagd. Dergelijke bepalingen kunnen immers specifiek worden verduidelijkt in de CAO afgesloten op niveau van de sector of de onderneming of in het ondernemingsplan.

3.6. Voordeel voor de werknemer

3.6.1. RVA-uitkering

De werknemer ontvangt, ten laste van de RVA, een bijkomende vergoeding die gelijk is aan:

Uitkering per maand in EUR		
Vermindering met 1/5	Jonger dan 50 jaar	188,82 EUR
	50 jaar of ouder	248,08 EUR
Vermindering met ½		442,57 EUR

3.6.2. Eventuele looncompensatie

De werkgever kan (niet verplicht!) een aanvullende vergoeding betalen bovenop de werkloosheidsuitkering. De totale som van het deeltijds loon, de werkloosheidsuitkering en de eventuele aanvulling van de werkgever mag niet groter zijn dan het oorspronkelijke voltijdse loon van de werknemer.

Indien de werkgever dergelijke looncompensatie toekent, dan is deze vergoeding vrij van RSZ-bijdragen, maar wel onderhevig aan belastingen.

3.6.3. Statuut werknemer

Voor de werknemers die hun arbeidsprestaties hebben verminderd, zal worden voorzien in gelijkstelling met voltijdse werknemers voor de verschillende takken van de sociale zekerheid.

De werknemers die deeltijds werken ten gevolge van het crisistijdscrediet blijven recht hebben op betaald educatief verlof.

Deze anti-crisismaatregel heeft tevens geen invloed wat betreft de jaarlijkse vakantie. Zij wordt gelijkgesteld zowel voor het vakantiegeld als de vakantie duur. Daarnaast dient er tevens geen decemberafrekening te worden toegepast.

3.7. Einde arbeidsovereenkomst

Indien de arbeidsovereenkomst door de werkgever een einde neemt tijdens dit crisistijdscrediet, dient men voor de berekening van de opzeggingsvergoeding rekening te houden met het voltijdse loon waarop de bediende aanspraak had kunnen maken indien zijn arbeidsduur niet was aangepast. Deze regeling verschilt duidelijk van het gewone tijdscrediet waar het deeltijdse loon in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de opzeggingsvergoeding.

In tegenstelling tot het gewone tijdskrediet is er bij het crisistijdskrediet geen sprake van een beschermingsperiode van de werknemer tegen ontslag.

3.8. Bijzondere maatregelen

3.8.1. Overstap “gewoon tijdskrediet” naar “crisistijdskrediet”

Werknemers die in de 6 maanden voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze nieuwe wet reeds in tijdskrediet zijn gestapt, kunnen alsnog genieten van dit crisistijdskrediet die een hogere uitkering kent.

De werkgever dient wel te bewijzen dat hij vanaf het begin van de toepassing van het gewone tijdskrediet voldeed aan de voorwaarden om erkend te zijn als onderneming in moeilijkheden en op dit moment gebonden is door een CAO of een ondernemingsplan.

3.8.2. Betaald educatief verlof

Er wordt een wettelijke basis gecreëerd om deze deeltijdse werknemers als voltijdse werknemers te beschouwen in het kader van de regeling inzake het betaald educatief verlof. Deze maatregel zal met terugwerkende kracht in werking treden op 1 september 2009.

3.9. DMFA aangifte

Naar DMFA toe heeft deze maatregel geen invloed. Deze werknemers worden aangegeven als voltijdse werknemers die een deeltijds tijdskrediet opnemen. Het type arbeidsovereenkomst is voltijds. Q wordt verlaagd tot 4/5de of 1/2de van S en de dagen en uren afwezigheid moeten niet worden aangegeven. In het veld “Maatregel tot herorganisatie van de arbeidstijd” moet de code 4 “Gedeeltelijke onderbreking van de loopbaan” worden ingebracht. De prestaties moeten ook met uren worden aangegeven.

4. Tijdelijke werkloosheid voor bedienden

4.1. Inleiding

Deze derde maatregel, in de volksmond “tijdelijke werkloosheid voor bedienden” genoemd, is zoals voorheen gemeld enkel van toepassing op ondernemingen in moeilijkheden die beschikken over een sectorale CAO, een ondernemings-CAO of een ondernemingsplan.

Deze regeling laat ondernemingen in moeilijkheden toe om bij gebrek aan werk voor bedienden wegens de crisis:

- Ofwel de uitvoering van de arbeidsovereenkomst volledig te schorsen en dit gedurende maximum 16 weken per kalenderjaar;
- Ofwel de regeling van gedeeltelijke arbeid met tenminste 2 arbeidsdagen per week in te voeren en dit gedurende maximum 26 weken per kalenderjaar.

4.2. Welke ondernemingen?

Omdat deze maatregel eveneens slechts van toepassing is op ondernemingen erkend als onderneming in moeilijkheden, wordt verwezen naar hetgeen staat beschreven in titel 3.2. Welke ondernemingen?

4.3. Welke werknemers?

De tijdelijke collectieve volledige of gedeeltelijke schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst is enkel van toepassing op bedienden. Immers, voor arbeiders bestaat deze regeling al langer.

Zowel voltijdse als deeltijdse bedienden komen in aanmerking voor deze maatregel.

4.4. Procedure

Alvorens de werkgever de arbeidsovereenkomst geheel of gedeeltelijk kan schorsen, moeten er een aantal stappen worden uitgevoerd:

- Vooreerst moet de onderneming gebonden zijn door ofwel een sectorale CAO, ofwel een ondernemings-CAO ofwel een ondernemingsplan;
- Minstens 14 dagen vóór het begin van de schorsing, moet de werkgever aan de RVA het bewijs leveren dat het een onderneming in moeilijkheden is, gebonden door een CAO of ondernemingsplan;
- Ten vroegste 14 dagen na de kennisgeving aan de RVA, kan de werkgever aan de bedienden ter kennis geven dat er een periode van economische werkloosheid volgt;
- Ten vroegste 7 dagen na de kennisgeving, kan de werkgever de arbeidsovereenkomsten geheel of gedeeltelijk schorsen.

4.4.1. Gebonden zijn door CAO of ondernemingsplan

Zie titels 3.4.1. Opmaak CAO of ondernemingsplan, 3.4.2. Inhoud CAO of ondernemingsplan en 3.4.3. Neerlegging / overmaking van CAO of ondernemingsplan aan de FOD WASO.

Indien de FOD WASO overgaat tot automatische verlenging van het ondernemingsplan, wordt naast de einddatum ook het bedrag van het supplement dat moet worden gerespecteerd, medegedeeld.

4.4.2. RVA inlichten en de nodige formulieren overmaken

Zie titel 3.4.4. RVA inlichten en de nodige formulieren overmaken.

Op dezelfde dag van de kennisgeving aan de RVA moet de werkgever een kopie van dit formulier ter kennisgeving bezorgen aan de ondernemingsraad (of wanneer deze niet aanwezig is in de onderneming, aan de vakbondsafvaardiging).

4.4.3. Kennisgeving periode tijdelijke werkloosheid

Ten minste 7 dagen vóór de aanvang van de periode van tijdelijke werkloosheid moet de werkgever op een goed zichtbare plaats in de onderneming de kennisgeving van de schorsing aanplakken. Deze aanplakking moet volgende zaken vermelden:

- De namen, voornamen en de gemeente van de woonplaats van de bedienden van wie de arbeidsovereenkomst wordt geschorst;
- Het aantal schorsingsdagen en de data waarop het arbeidscontract voor elke bediende zal geschorst worden;
- De begin- en einddatum van de schorsing en de aard ervan (volledige of gedeeltelijke schorsing).

De aanplakking kan worden vervangen door een geschreven kennisgeving aan de bediende van wie de arbeidsovereenkomst zal geschorst worden. Deze geschreven kennisgeving moet voldoen aan dezelfde voorwaarden als hierboven.

Op de dag van de aanplakking of de individuele kennisgeving moet de werkgever ook op elektronische wijze (!) aan de RVA mededelen dat de aanplakking of de kennisgeving heeft plaatsgevonden. Deze elektronische mededeling kan gebeuren via www.sociale-zekerheid.be. De onderneming moet wel een nieuwe elektronische kennisgeving verrichten voor de schorsing in 2010.

Op diezelfde dag deelt de werkgever aan de ondernemingsraad of de syndicale afvaardiging de redenen mee die het invoeren van deze schorsingsregeling rechtvaardigen.

4.4.4. Schorsing arbeidsovereenkomst

Pas nadat alle vorige stappen correct werden uitgevoerd, kan de werkgever de arbeidsovereenkomst van de bediende schorsen.

Let wel! De werkgever die de specifieke kennisgevingsformaliteiten niet naleeft, dient gedurende de eerste 7 dagen van de schorsingsperiode het normale loon te betalen.

4.5. Voordeel voor de werkgever

De werkgever kan door de inwerkingtreding van deze wet een beroep doen op werkloosheid voor bedienden. De werkgever kan tevens een lopende schorsingsperiode vroegtijdig stopzetten en terug een volledige arbeidsregeling invoeren.

Let wel! Er kan geen beroep worden gedaan op de tijdelijke werkloosheid zolang de bediende niet alle volledige inhaalrustdagen waarop deze recht heeft ingevolge de wettelijke bepalingen inzake zondagsarbeid, overschrijding van de arbeidsduurgrenzen en inzake arbeid op feestdagen heeft opgenomen.

4.6. Voordeel voor de werknemer

4.6.1. RVA-uitkering

De bediende ontvangt voor elke dag waarop niet wordt gewerkt ingevolge de schorsing een crisisuitkering ten laste van de RVA.

Deze crisisuitkering wordt toegekend overeenkomstig de toepassingsregelen van de werkloosheidsreglementering, die gelden voor de tijdelijk werklozen.

Op deze regel zijn 3 afwijkingen voorzien:

- Er wordt geen uitkering toegekend voor wettelijke feestdagen;
- De berekeningsbasis voor de crisisuitkering wordt niet herzien op de eerste dag van tijdelijke werkloosheid gelegen in elke periode van 1 oktober tot 30 september van het daarop volgende jaar, ook niet wanneer de werknemer een hogere uitkering wenst te bekomen;
- In geval van herziening van de berekeningsbasis van de werkloosheidsuitkering ter gelegenheid van een uitkeringsaanvraag als volledig werkloze, wordt rekening gehouden met het gemiddeld dagloon waarop de werknemer normaal recht zou hebben mocht hij niet minder zijn gaan werken.

De tegemoetkoming van de RVA bedraagt:

- 75 % van het begrensde loon voor de bediende met een enig inkomen en gezinslast (samenwonenden met gezinslast) en voor de alleenstaande bediende;
- 70% van het begrensde loon voor de andere bedienden.

Het begrensde loon waarvan hierboven sprake bedraagt 2.206,46 EUR/maand (bedrag van toepassing vanaf 1 juli 2009).

De vergoeding wordt gestort door de vakbond of hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen.

Op de crisisuitkering wordt een bedrijfsvoorheffing van 10,09% ingehouden.

De bediende die reeds in 2009 een crisis-schorsing-bedienden kende, moet in geval van nieuwe schorsing in 2010, geen nieuwe uitkeringsaanvraag indienen (behoudens in geval van verandering van werkgever of van arbeidsregeling). Wel moet hij voor de maanden met een crisis-schorsing, een formulier C3.2-WERKGEVER CRISISUITKERING indienen bij zijn uitbetalingsinstelling.

4.6.2. Looncompensatie

De werkgever dient voor elke dag waarop niet werd gewerkt ingevolge de schorsing een supplement uit te betalen dat minstens gelijkwaardig is aan het supplement dat toegekend wordt aan arbeiders die genieten van werkloosheidsuitkeringen in geval van tijdelijke werkloosheid om economische redenen.

Dit loonsupplement wordt vastgesteld door de CAO of het ondernemingsplan waarbij de tijdelijke werkloosheid werd ingevoerd.

Het supplement dat de werkgever betaalt wordt gezien als een aanvulling op een sociaal voordeel. Bijgevolg is op dit supplement geen RSZ-bijdragen verschuldigd.

Omdat het onduidelijk was hoeveel dit supplement moest bedragen in ondernemingen waar de arbeiders geen supplement krijgen of waar er geen arbeiders tewerkgesteld zijn, besliste de Federale regering het volgende:

- Indien er geen arbeiders zijn tewerkgesteld in de onderneming, dan dient dit supplement minstens gelijkwaardig te zijn aan het supplement zoals bepaald in de CAO gesloten in het paritair comité waaronder de werkgever zou ressorteren indien hij arbeiders zou tewerkstellen;
- Wanneer geen supplement is vastgelegd in een CAO wordt het supplement bepaald op minimum 5 EUR per dag waarop niet wordt gewerkt.

Om tegemoet te komen aan de specifieke noden van de KMO-bedrijven, kan de Commissie Ondernemingsplannen op vraag van de ondernemingen een afwijking op het bedrag van 5 EUR toestaan. Deze mogelijkheid is voorbehouden voor werkgevers:

- Zonder syndicale delegatie die daartoe een akkoord hebben afgesloten met alle werknemers;
- En voor zover kan aangetoond worden dat er effectief overleg is geweest met alle werknemers uit de onderneming.

De Commissie Ondernemingsplannen zal eveneens, bij unanimité, een afwijking kunnen verlenen inzake het bedrag van de aanvullende vergoeding, voor die ondernemingen waar de Commissie dit verantwoord acht, ongeacht de aanwezigheid van een syndicale delegatie.

4.6.3. Statuut werknemer

De werknemers blijven voltijds of halftijds in dienst gehouden onder de voorwaarden van hun arbeidsovereenkomst dat is geschorst. Ze behouden dus de rechten die verbonden zijn aan hun arbeidsovereenkomst.

Deze anti-crisismaatregel heeft tevens geen invloed wat betreft de jaarlijkse vakantie. Zij wordt gelijkgesteld zowel voor het vakantiegeld als de vakantieduur. Daarnaast dient er tevens geen decemberafrekening te worden toegepast.

4.7. Einde van de arbeidsovereenkomst

Zowel de bediende als de werkgever kunnen de arbeidsovereenkomst opzeggen tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid. Volgende specifieke zaken moeten in acht worden genomen:

Opzegging gegeven	Door de werkgever	Door de bediende
Vóór de periode van tijdelijke werkloosheid	De werkgever is gehouden de normale regels inzake het einde van de arbeidsovereenkomst te volgen. De opzeggingstermijn houdt op te lopen <u>tijdens</u> deze schorsingsperiode.	De bediende is gehouden de normale regels inzake het einde van de arbeidsovereenkomst te volgen. De opzeggingstermijn loopt gewoon door <u>tijdens</u> de schorsingsperiode.
Tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid	De werkgever is gehouden de normale regels inzake het einde van de arbeidsovereenkomst te volgen. De opzeggingstermijn	De bediende heeft het recht de arbeidsovereenkomst te beëindigen <u>zonder</u> een opzeggingstermijn na te leven.

	neemt pas een <u>aanvang na het einde</u> van de schorsingsperiode.	
--	---	--

4.8. DMFA aangifte

Deze dagen worden aangegeven met een nieuwe indicatieve prestatiecode 76 “crisis-schorsingsdagen bedienden”. Voor de aangifte van het 2de kwartaal 2009 is deze code nog niet voorzien en moet in afwachting van de mogelijkheid de aangifte te wijzigen de code 70 ingebracht worden.

5. Herstructureringskaart

5.1. Inleiding

Als vierde middel in de strijd tegen de crisis, wordt de maatregel met betrekking tot het gebruik van de herstructureringskaart uitgebreid.

Tot nu toe kwamen enkel werknemers die werden ontslagen ten gevolge van een herstructurering in de onderneming in aanmerking voor de herstructureringskaart. Op dit ogenblik wordt deze kaart door de RVA enkel uitgereikt aan werknemers die ingeschreven zijn bij een tewerkstellingscel ten gevolge van een collectief ontslag.

De kaart zal door de nieuwe maatregel ook worden toegekend aan werknemers die tussen 1 juli 2009 en 31 december 2009 in het kader van het faillissement, vereffening of sluiting van hun onderneming worden ontslagen.

Deze maatregel wordt eveneens verlengd totdat de regelgeving inzake de crisismaatregelen ophoudt te bestaan.

5.2. Welke ondernemingen?

De maatregel kan worden genoten door alle werkgevers die onder bepaalde voorwaarden een werknemer in dienst nemen die werd ontslagen in het kader van het faillissement, vereffening of sluiting van hun onderneming.

5.3. Welke werknemers?

De maatregel heeft betrekking op de werknemers die ontslagen werden in het kader van het faillissement, vereffening of sluiting van hun onderneming.

5.4. Procedure

De RVA reikt spontaan een verminderingkaart uit aan de werknemers die ontslagen werden in het kader van het faillissement, vereffening of sluiting van hun onderneming. Zij zal zich hiervoor baseren op de C4 die de werknemer indient.

De kaart heeft een geldigheid van 6 maanden vanaf de dag volgend op het einde van de arbeidsovereenkomst.

5.5. Voordeel voor de werkgever

Er wordt een RSZ-bijdragevermindering toegekend aan de werkgever die een werknemer aanwerft die door een onderneming ten gevolge van het faillissement, de sluiting of vereffening van de onderneming werd ontslagen.

De werkgever geniet een vermindering van:

- Voor een werknemer jonger dan 45 jaar: 1.000 EUR tijdens het kwartaal van indiensttreding en de 4 daaropvolgende kwartalen;
- Voor een werknemer vanaf 45 jaar: 1.000 EUR tijdens het kwartaal van indiensttreding en de 4 daaropvolgende kwartalen EN 400 EUR gedurende de volgende 16 kwartalen.

De werknemer mag echter volgende loongrenzen per kwartaal niet overschrijden:

- Voor een werknemer jonger dan 30 jaar: 6.030 EUR (vanaf 01.01.2010; voorheen: 5.870,71 EUR);
- Voor een werknemer vanaf 30 jaar: 12.000 EUR.

De leeftijdsvoorwaarde wordt bekeken op de dag van de indiensttreding.

Opgelet: de nieuwe werkgever mag niet behoren tot dezelfde technische bedrijfseenheid als de oude werkgever.

5.6. Voordeel voor de werknemer

Ook de werknemer geniet onder bepaalde voorwaarden een vermindering van zijn persoonlijke RSZ-bijdragen. Enkel werknemers die normaal gezien 13,07 % RSZ-bijdragen betalen komen in aanmerking.

De indiensttreding moet plaatsvinden tijdens de geldigheidsduur van de verminderingskaart.

De werknemer heeft recht op deze persoonlijke vermindering voor zover zijn referentemaandloon volgende loongrenzen niet overstijgt:

- Voor een werknemer jonger dan 30 jaar: 2.010 EUR (vanaf 01.01.2010; voorheen: 1.956,90 EUR);
- Voor een werknemer vanaf 30 jaar: 4.000 EUR.

De leeftijdsvoorwaarde wordt bekeken op de dag van de indiensttreding.

De vermindering bestaat uit een forfaitair bedrag van 133,33 EUR per maand tijdens de geldigheid van de verminderingskaart en dit voor het kwartaal van indiensttreding en de 2 daaropvolgende kwartalen.

Het verminderingsbedrag wordt geproratiseerd in functie van de prestaties van de werknemer tijdens de maand.

5.7. Einde arbeidsovereenkomst

De algemene regels zijn van toepassing.

6. Crisispremie voor arbeiders

6.1. Welke werknemers

De premie wordt toegekend aan arbeiders, tewerkgesteld in de privésector, die op individuele basis of na faling ontslagen worden in de periode tussen 01.01.2010 en 30.09.2010.

Met “ontslagen worden in de periode tussen 01.01.2010 en 30.09.2010” wordt bedoeld dat het ontslag moet betekend worden in die periode.

Een arbeider heeft geen recht op de crisispremie als zijn arbeidsovereenkomst wordt beëindigd:

- om dringende reden;
- omwille van (brug)pensioen;
- tijdens een proefperiode;
- in het kader van herstructurering indien de arbeider op het tijdstip van de mededeling door de werkgever van de intentie tot collectief ontslag, tenminste één jaar ononderbroken dienstanciënniteit heeft en zich kan inschrijven in een tewerkstellingscel.

Arbeiders tewerkgesteld in een publieke of semi-publieke instelling hebben geen recht op de premie.

Nieuw! Een nieuw koninklijk besluit bepaalt dat de arbeider niet opnieuw recht heeft op de crisispremie indien hierna vermelde voorwaarden gelijktijdig worden vervuld:

- de werkmán heeft op het tijdstip van de kennisgeving van het ontslag minder dan 6 maanden anciënniteit;
- de werkmán heeft reeds eerder een crisispremie ingevolge een ontslag ontvangen en had op het tijdstip van de kennisgeving van dit ontslag minder dan 6 maanden anciënniteit had.

Deze nieuwe bepaling treedt in werking op 23 juni 2010.

6.2. Procedure

De wet voorzag oorspronkelijk dat het einde van de arbeidsovereenkomst ter kennis moest worden gebracht aan de arbeider bij een ter post aangetekende brief of bij gerechtsdeurwaardersexploot, ook in geval van een verbreking. Deze verplichting werd met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010 afgeschaft.

De werkgever dient dus de normale regels te respecteren bij het beëindigen van de arbeidsrelatie.

6.3. Voordeel voor de werknemer

De premie bedraagt 1.666 EUR. Het is een nettopremie, d.w.z. dat er noch RSZ-bijdragen, noch bedrijfsvoorheffing moeten ingehouden worden. Deze netto-premie dient bovenop de opzeggingsvergoeding of na het presteren van de opzeggingstermijn te worden betaald.

Voor deeltijds tewerkgestelde arbeiders wordt deze forfaitaire crisispremie verminderd in verhouding tot hun arbeidsprestaties.

6.4. Wie betaalt de crisispremie

6.4.1. Principe: 1/3 werkgever - 2/3 RVA

Wanneer de werkgever de arbeidsovereenkomst beëindigt, dan betaalt hij 555 EUR aan de arbeider. De RVA betaalt de overige 1.111 EUR.

6.4.2. Crisispremie volledig ten laste van de RVA

De werkgever wordt vrijgesteld van het betalen van (zijn deel van) de crisispremie in onderstaande situaties.

Opmerking: oorspronkelijk (d.w.z. vóór het verschijnen van de wijzigingen in het Belgisch Staatsblad van 10 mei 2010) was het aantal situaties waarin de werkgever een vrijstelling genoot van de verplichting tot betaling van de crisispremie beperkter. Met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010 werd het aantal situaties uitgebreid. De werkgevers die gedurende de periode van 1 januari 2010 tot en met 9 mei 2010 ten onrechte de crisispremie hebben betaald, kunnen deze terugvorderen van de RVA (zie verder: 6.4.1. Aanvraag terugbetaling ten onrechte uitbetaalde crisispremie ten laste van de RVA).

1. De arbeider heeft op het ogenblik van de kennisgeving van het ontslag minder dan 6 maanden anciënniteit.
2. De arbeider heeft op het ogenblik van de mededeling door de werkgever van de intentie tot collectief ontslag, minder dan één jaar ononderbroken dienstanciënniteit. Het ontslag dient te gebeuren in het kader van een herstructurering, waarbij de arbeider zich kan inschrijven in een tewerkstellingscel, maar geen recht heeft op een inschakelingsvergoeding.
3. De kennisgeving van het ontslag valt in de periode van 1 januari 2010 tot 31 maart 2010 (eerste kwartaal 2010) en in de periode van 1 oktober 2009 tot de dag vóór de kennisgeving van het ontslag was de arbeider:
  - ofwel onderworpen aan de maatregel collectieve crisisarbeidsduurvermindering;
  - ofwel onderworpen aan de maatregel crisistijdskrediet;
  - ofwel economisch werkloos gesteld gedurende 4 weken in geval van minder dan 20 jaar anciënniteit in de onderneming of gedurende 8 weken in geval van meer dan 20 jaar anciënniteit in de onderneming;
4. De kennisgeving van het ontslag valt in de periode van 1 april 2010 tot 30 juni 2010 (tweede kwartaal 2010) en in de periode van 1 januari 2010 tot de dag vóór de kennisgeving van het ontslag was de arbeider:
  - ofwel onderworpen aan de maatregel collectieve crisisarbeidsduurvermindering;
  - ofwel onderworpen aan de maatregel crisistijdskrediet;
  - ofwel economisch werkloos gesteld gedurende 4 weken in geval van minder dan 20 jaar anciënniteit in de onderneming of gedurende 8 weken in geval van meer dan 20 jaar anciënniteit in de onderneming;
5. Werkgevers van ondernemingen in economische moeilijkheden met minder dan 10 werknemers kunnen tevens op hun verzoek worden vrijgesteld van de betaling van de

crisispremie ten aanzien van alle arbeiders. Hieronder worden deze voorwaarden dieper bekeken.

▪ Onderneming met minder dan 10 werknemers

Onder een onderneming met minder dan 10 werknemers wordt volgens de wetgeving verstaan elke onderneming die gedurende de periode van het vierde kwartaal 2008 tot en met het derde kwartaal 2009 gemiddeld minder dan 10 werknemers heeft tewerkgesteld.

Het gemiddelde wordt bekomen door:

- het totaal aantal werknemers, aangegeven op het einde van elk kwartaal van de referentieperiode, op te tellen en;
- dit totaal aantal te delen door het aantal kwartalen van de referentieperiode waarvoor een aangifte bij de RSZ werd ingediend.

▪ Onderneming in economische moeilijkheden

Een onderneming met minder dan 10 werknemers kan als onderneming in economische moeilijkheden worden erkend. De voorwaarden zijn limitatief omschreven.

Hierna volgt een overzicht van de voorwaarden (één voorwaarde is voldoende), alsook van het te leveren bewijs:

Omschrijving economische moeilijkheid	Te bewijzen aan de hand van
De onderneming is gebonden door een goedgekeurd ondernemingsplan	Neerleggingsnummer van het plan
CAO invoering crisistijds krediet en/of crisiswerkloosheid en maatregel gebruikt in 2010	- Ondernemings-CAO: registratienummer - Sectorale CAO: nummer paritair comité, kopie van documenten toegestuurd aan RVA ter bevestiging crisistijds krediet en/of crisiswerkloosheid
Substantiële daling van min. 15% van de omzet, de productie of de bestellingen in het kwartaal voorafgaand aan de aanvraag tot afwijking en dit in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2008	BTW-aangiftes van de betreffende kwartalen bij omzetzdaling of andere bewijskrachtige stukken (zoals boekhoudkundige stukken) bij vermindering van productie of bestellingen
Tijdelijke economische werkloosheid van arbeiders van minstens 10% van het globaal aantal aan de RSZ aangegeven dagen (ongeacht het statuut van de werknemers) tijdens het kwartaal voorafgaand aan de aanvraag tot afwijking	Verklaring op eer
In de jaarrekening van de twee boekjaren die de aanvraag tot erkenning voorafgaan werd	Jaarrekening van de twee boekjaren die de datum van de aanvraag tot erkenning

een verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening geboekt en voor het laatste boekjaar overschrijdt dit verlies het bedrag van de afschrijvingen en de waardevermindering op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	voorafgaan ; wanneer de jaarrekening niet beschikbaar is volstaat een voorlopige jaarrekening of een attest van de boekhouder
Aan de zaakvoerder, bestuurder of werkende vennoot van de onderneming werd een uitkering 'verzekering in geval van faillissement' ten gunste van 'zelfstandigen in moeilijkheden' toegekend én de uitkering werd op grond van minstens één limitatief opgesomd criterium toegekend (zie hieronder)	Bewijs dat de persoon die de uitkering toegekend kreeg effectief zaakvoerder, bestuurder of werkend vennoot is van de onderneming en Bewijs dat diezelfde persoon effectief de toekenning kreeg o.b.v. één van de limitatief opgesomde criteria
De onderneming is failliet	Het gevraagde bewijs is niet specifiek gedefinieerd in het K.B.

Zelfstandigen in moeilijkheden

Er is eveneens een regeling voorzien voor zelfstandigen in moeilijkheden zodat zij een vrijstelling van betaling van hun deel van de crisispremie kunnen bekomen.

De *eerste voorwaarde* bestaat erin dat de zelfstandige een uitkering moet genieten in het kader van de 'verzekering in geval van faillissement'.

De uitkering wordt toegekend aan 'een zelfstandige in moeilijkheden', nl.

- zelfstandigen die het voorwerp uitmaken van een gerechtelijke reorganisatie of;
- zelfstandigen die zich in de onmogelijkheid bevinden hun opeisbare of nog te vervallen schulden te voldoen (in de zin van de wet op de collectieve schuldenregeling) en geen onroerende goederen meer mogen verkopen of;
- zelfstandigen, alsook zaakvoerders, bestuurders en vennoten van een handelsvennootschap die een risico op falen of kennelijk onvermogen kennen omwille van een aanzienlijke daling van de omzet of van hun inkomsten.

Als *tweede voorwaarde* moet de uitkering toegekend worden op grond van één van volgende criteria:

Voor wat betreft de zelfstandigen, zoals hierboven beschreven onder het eerste en tweede streepje:

- de onderneming verkreeg in het kader van een collectieve schuldenregeling van de rechter, in de periode van 1 januari 2010 tot en met 30 september 2010, de homologatie van een minnelijke aanzuiveringsregeling of er is hem een gerechtelijke aanzuiveringsregeling opgelegd geweest of hij heeft een aanpassing of herziening van de regeling verkregen in de zin van de wet betreffende de collectieve schuldenregeling;
- de onderneming verkreeg in het kader van een gerechtelijke reorganisatie van de rechter, in de periode van 1 januari 2010 tot en met 30 september 2010, een vonnis tot openverklaring van de procedure van gerechtelijke organisatie (tenzij er sprake is van voortijdige beëindiging of sluiting van deze procedure).

Voor wat betreft de zelfstandigen, zoals hierboven beschreven onder het derde streepje:

- er is een daling met minstens 50% van de omzet van de onderneming (of de totale omzet van ondernemingen wanneer de zelfstandige meerdere ondernemingen heeft) en dit wordt aangetoond door middel van BTW-aangiftes (of een attest van een erkende boekhouder, een externe accountant of bedrijfsrevisor) m.b.t. het vierde kwartaal van 2009, het eerste kwartaal van 2010 of het tweede kwartaal van 2010 in vergelijking met respectievelijk het vierde kwartaal 2008, het eerste of tweede kwartaal van 2009 of;
- een afbetalingsplan m.b.t. de sociale bijdragen voor werknemers werd verkregen, ten vroegste op 1 juli 2009 en ten laatste op 30 juni 2010 of;
- tussen 1 juli 2009 en 30 juni 2010 werd een dwangbevel of een dagvaarding betekend m.b.t. een RSZ-schuld of;
- het kaskrediet waarover de zelfstandige beschikte, werd door de financiële instelling tussen 1 juli 2010 en 30 september 2010 vernietigd of;
- 50% van het omzetcijfer van de zelfstandige (of van zijn vennootschap) is afkomstig van ondernemingen die zelf failliet zijn gegaan of in gerechtelijke organisatie werden gesteld of van zelfstandigen die een collectieve schuldenregeling genieten (referentieperiode is telkens van 1 januari 2010 tot en met 30 september 2010 of;
- (nieuw!) de zelfstandige verkreeg tijdens de periode van 1 juli 2010 tot en met 30 september 2010 ten persoonlijke titel een vrijstelling van sociale bijdragen in eigen naam voor minstens twee kwartalen of;
- er is een daling met minstens 60% van de omzet zoals blijkt uit de BTW-aangiftes (of een attest van een erkende boekhouder, een externe accountant of bedrijfsrevisor) m.b.t. het vierde kwartaal van 2009, het eerste of het tweede kwartaal 2010 ten opzichte van respectievelijk het vierde kwartaal 2007, het eerste of het tweede kwartaal 2008 (in de wet staat verkeerdelijk het eerste kwartaal van 2009 i.p.v. 2008).

▪ Formaliteiten

De werkgever dient de aanvraag tot afwijking bij aangetekende brief of per elektronische post (mailen naar: coa@werk.belgie.be of rct@emploi.belgique.be) te richten aan de Directeur-Generaal van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO.

De aanvraag kan ingediend worden via het modelformulier dat de overheid ter beschikking stelt. Dit formulier kan gratis gedownload worden van de website (rubriek modeldocumenten).

De Directeur maakt de aanvraag over aan de Commissie. Deze neemt binnen de twee weken na ontvangst een beslissing op basis van de criteria, nl. onderneming met minder dan 10 werknemers en de onderneming kent economische moeilijkheden.

De Directeur-Generaal maakt de gemotiveerde beslissing over aan de betrokken onderneming en bezorgt eveneens een kopie aan de RVA.

6.4.3. Aanvraag crisispremie ten laste van de RVA

De arbeider dient bij zijn uitbetalingsinstelling een aanvraag tot uitbetaling van de premie in. Dit gebeurt aan de hand van een "bijlage – C4 – crisispremie" welke overhandigd wordt door de werkgever.

Bij het einde van de arbeidsovereenkomst door opzegging moet de aanvraag binnen de zes maanden na het einde van de arbeidsovereenkomst ingediend worden. Gaat het om een einde van de arbeidsovereenkomst door verbreking (= mits betaling van een opzeggingsvergoeding),

dan moet de aanvraag ingediend worden binnen de zes maanden volgend op de periode die de opzeggingsvergoeding dekt.

De aanvraag kan toch later worden ingediend indien de arbeider aantoont dat hij in de onmogelijkheid was het dossier tijdig in te dienen.

De aanvraag wordt door de uitbetalingsinstelling ingediend bij het werkloosheidsbureau, bevoegd voor het gebied van de woonplaats van de werknemer.

De betaling van de premie geschiedt uiterlijk binnen de termijn van één maand te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op het tijdstip waarop de beslissing tot toekenning van de premie aan de uitbetalingsinstelling werd meegedeeld.

Is het onduidelijk of de RVA de premie ten laste neemt ten belope van 2/3 of ten belope van 3/3 omdat er een aanvraag tot vrijstelling werd ingediend (enkel voor ondernemingen met minder dan 10 werknemers in economische moeilijkheden) en de Commissie heeft nog geen beslissing genomen, dan kan de arbeider reeds een aanvraag indienen tot betaling van 2/3 van de crisispremie ten laste van de RVA.

Neemt de Commissie een positieve beslissing, dan kan de werknemer een tweede aanvraag indienen bij de RVA tot betaling van het saldo ten belope van 1/3 van de premie.

6.4.1. Aanvraag terugbetaling ten onrechte uitbetaalde crisispremie ten laste van de RVA

Gezien de wettelijke bepalingen omtrent de betaling van de crisispremie voor ontslagen arbeiders retroactief werden gewijzigd vanaf 1 januari 2010, hadden bepaalde werkgevers reeds in deze tussenliggende periode onterecht het bedrag van de crisispremie uitbetaald.

De werkgever kan de terugbetaling van (een deel van) de crisispremie bekomen voor zover:

- de betaling werd verricht in de periode van 1 januari 2010 tot 30 juni 2010;
- de schriftelijke vraag tot terugbetaling uiterlijk op 30 juni 2010* wordt ontvangen door de RVA.
- de werkgever die een terugbetaling opeist een aanvraag indient aan de hand van het nieuwe RVA-formulier (zie onze website www.easypay-group.be onder rubriek modeldocumenten/crisismaatregelen of website www.rva.be);
- de aanvraag wordt vergezeld van een betalingsbewijs.

*Opmerking: gezien de late publicatie van het K.B. in het B.S. voorziet de RVA in een afwijking op deze termijn en aanvaardt de RVA elke aanvraag tot terugbetaling tot uiterlijk 30 september 2010. Dit uitstel tot 30 september 2010 staat ook uitdrukkelijk op het RVA-formulier vermeld;

Deze bepaling treedt retroactief in werking op 1 januari 2010.

7. Bondige schematische voorstelling

Tijdelijke crisisarbeidsduur- vermindering	Het crisistijdskrediet	Tijdelijke werkloosheid voor bedienden	Herstructurerings- kaart	Crisispremie arbeiders
Onderneming ? Ondernemingen uit de privé- sector en autonome overheidsbedrijven	Onderneming ? Enkel ondernemingen in moeilijkheden. Niet voor autonome overheidsbedrijven <i>Voorwaarden:</i> - ofwel substantiële daling van de omzet of productie van minstens 20% (vanaf 01.01.2010 bedraagt dit 15%). - ofwel aantal dagen tijdelijke werkloosheid arbeiders van minstens 20% t.o.v. globaal aantal dagen aan de RSZ aangegeven	Onderneming ? Cfr. voorwaarden 'crisistijds-krediet'	Onderneming ? Ondernemingen die een werknemer aanwerven die werd ontslagen door faillissement, vereffening of sluiting van de onderneming	Onderneming? Ondernemingen die een arbeider ontslaan tussen 01.01.2010 en 30.09.2010
Werknemer ? Arbeiders en bedienden Voltijders en deeltijders	Werknemer ? Arbeiders en bedienden Enkel voltijders	Werknemer ? Enkel bedienden Voltijders en deeltijders	Werknemer ? Arbeiders en bedienden Voltijders en deeltijders	Werknemer? Arbeiders Voltijders en deeltijders
Wat ? Collectieve arbeidsduurvermindering met 1/5 of 1/4, van toepassing op alle werknemers van een onderneming of op een categorie van werknemers. De werkgever opent daardoor recht op een RSZ- bijdragevermindering	Wat ? Individuele vermindering van de arbeidsduur (tijdskrediet) die kan worden toegepast op één of verschillende werknemers van de onderneming	Wat ? Volledige of gedeeltelijke schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst van bedienden	Wat ? Uitbreiding van het toepassingsgebied van de verminderingkaart "herstructurering" welke aanleiding geeft tot een vermindering van de werkgevers- en werknemersbijdragen aan de RSZ	Wat? Crisispremie van 1.666 EUR (pro rata voor deeltijders). Uitzonderingen zijn mogelijk
Hoe ? - Invoering ondernemings-	Hoe ? - Ofwel sectorale CAO,	Hoe ? - Ofwel sectorale CAO,	Hoe ? RVA reikt spontaan	Hoe? - 555 EUR wordt

<ul style="list-style-type: none"> - CAO - Kopie aan Toezicht Sociale Wetten - Neerlegging CAO bij griffie FOD WASO 	<ul style="list-style-type: none"> - ofwel ondernemings-CAO, ofwel ondernemingsplan - CAO/ondernemingsplan naar FOD WASO sturen - RVA inlichten + bewijs leveren - Individuele arbeidsovereenkomst afsluiten met de werknemer 	<ul style="list-style-type: none"> - ofwel ondernemings-CAO, ofwel ondernemingsplan - CAO/ondernemingsplan naar FOD WASO sturen - RVA inlichten + bewijs leveren - Kennisgeving van periode werkloosheid - Schorsing arbeidsovereenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> - verminderingskaart uit 	<ul style="list-style-type: none"> - betaald door de werkgever - 1.111 EUR wordt betaald door de RVA
<p><u>Voordeel werkgever</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Daling loonkost - Vermindering werkgeversbijdragen 	<p><u>Voordeel werkgever</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Daling loonkost (door loonverlaging met 1/2 of 1/5) 	<p><u>Voordeel werkgever</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Daling loonkost - Kan beroep doen op werkloosheidsuitkering voor de werknemers 	<p><u>Voordeel werkgever</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkgever die betrokken werknemer in dienst neemt ontvangt een RSZ-bijdragevermindering. 	<p><u>Voordeel werkgever</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nihil
<p><u>Voordeel werknemer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Looncompensatie via de werkgever 	<p><u>Voordeel werknemer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tegemoetkoming RVA - Eventuele looncompensatie via de werkgever 	<p><u>Voordeel werknemer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Crisisuitkering via RVA - Looncompensatie via de werkgever 	<p><u>Voordeel werknemer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vermindering van zijn persoonlijke RSZ-bijdragen 	<p><u>Voordeel werknemer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergoeding is vrij van RSZ en BV
<p><u>Einde arbeidsovereenkomst</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekening houden met loon alsof de arbeidsduur niet was aangepast 	<p><u>Einde arbeidsovereenkomst</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekening houden met loon alsof de arbeidsduur niet was aangepast 	<p><u>Einde arbeidsovereenkomst</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opzeg door werkgever of bediende vóór periode van tijdelijke werkloosheid: normale regels van toepassing - Opzeg door werkgever tijdens de periode van tijdelijke werkloosheid: normale regels van toepassing - Opzeg door bediende tijdens periode van 	<p><u>Einde arbeidsovereenkomst</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Normale regels van toepassing 	<p><u>Einde arbeidsovereenkomst</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkgever moet normale regels volgen bij het beëindigen van de arbeidsovereenkomst

		tijdelijke werkloosheid: mogelijk zonder opzeggingstermijn na te leven	
--	--	---	--